

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 17/11
06.04.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног М.Г. и др., због кривичног дела обљуба и противприродни блуд са лицем које није навршило 14 година из члана 106. став 1. Кривичног закона Републике Србије, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 643/10 од 08.03.2011. године, подигнутом против правноснажних пресуда Општинског суда у Суботици К. 711/08 од 12.01.2009. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1181/10 од 24.05.2010. године, у седници већа одржаној у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Горана Илића, дана 06.04.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз 643/10 од 08.03.2011. године, подигнут против правноснажних пресуда Општинског суда у Суботици К. 711/08 од 12.01.2009. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1181/10 од 24.05.2010. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Суботици К. 711/08 од 12.01.2009. године окр. М.Г. оглашен је кривим због кривичног дела обљуба или противприродни блуд са лицем које није навршило 14 година из члана 106. став 1. Кривичног закона Републике Србије и осуђен на казну затвора у трајању од 10 месеци, а окр. Н.Д. због кривичног дела блудне радње из члана 108. у вези члана 107. став 2. Кривичног закона Републике Србије и осуђен на казну затвора у трајању од пет месеци.

На основу члана 193. и 196. ЗКП обавезани су окривљени М.Г. и Н.Д. да на име паушала плате износ од по 7.000,00 динара и на име трошкова кривичног поступка окр. М.Г. износ од 54.883,65 динара, а окр. Н.Д. износ од 65.527,33 динара, а све у року од 90 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

На основу члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичног дела и кривичноправној заштити малолетних лица трошкови заступања пуномоћника мал. оштећене С.Д, пуномоћника адв. М.К. из С. у износу од 51.000,00 динара падају на терет буџетских средстава суда. На основу члана 206. ЗКП оштећена С.Д. за имовинско-правни захтев упућена је на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1181/10 од 24.05.2010. године, поводом жалбе браниоца окривљеног Н.Д, П.В, адвоката из С, а по службеној дужности, пресуда Општинског суда у Суботици К. 711/08 од 12.01.2009. године преиначена је у односу на окривљеног Н.Д. тако што је на основу члана 354. став 1. тачка 3. у вези члана 369. став 1. тачка 2. ЗКП одбијена оптужба да је извршио кривично дело блудне радње из члана 108. у вези члана 107. став 2. КЗ РС, а жалба браниоца окривљеног Г.М, Б.И. адвоката из С, одбијена је као неоснована, па је побијана пресуда у односу на окривљеног М.Г. у целости потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости Ктз 643/10 од 08.03.2011. године због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 98. став 1. тачка 1. у вези члана 337. став 3. у вези члана 368. став 1. тачка 10. Законика о кривичном

поступку, са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је захтев за заштиту законитости основан и да је првостепеном и другостепеном пресудом повређен закон на штету осуђеног М.Г, а затим да Врховни касациони суд донесе пресуду којом се наведене пресуде укидају и предмет упути на поновно одлучивање стварно и месно надлежном првостепеном суду.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Г.И, на којој је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев подигнут и по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

У захтеву се наводи да је сведок Е.Д. супруга окривљеног Н.Д. и да је због тога имала статус привилегованог сведока (члан 98. став 1. тачка 1. ЗКП) у кривичном поступку који се водио против њеног супруга окр. Н.Д. и окр. М.Г, да је на главном претресу одржаном 12.01.2009. године донето решење да се прочита исказ сведока Е.Д. на записнику пред истражним судијом од 24.02.2004. године и са главног претреса од 25.04.2005. године, а да није била позвана на тај главни претрес, те одлуком да се прочита записник и самим читањем записника у таквој процесној ситуацији, суд је повредио одредбу члана 337. став 3. ЗКП, тако да се пресуда и у односу на окривљеног М.Г. заснива на доказу на коме се по одредбама овог законика не може заснивати због чега је по ставу тужиоца учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП коју ни жалбени суд није отклонио.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, изнети наводи из захтева нису основани.

Из списка предмета произилази да је сведок Е.Д. саслушана на записнику Ки. 604/03 од 24.02.2004. године пред истражним судијом и на главном претресу пред Општинским судом у Суботици дана 25.04.2005. године, да је упозорена у смислу члана 98. ЗКП да не мора сведочити у поступку против свог супруга Н.Д, али је иста дала свој исказ.

Према одредби члана 98. став 1. тачка 1. ЗКП ослобођен је од дужности сведочења, између осталих лица, брачни друг окривљеног, а у ставу 4. истог члана предвиђено је да лице које има основа да ускрати сведочење према једном од окривљених, ослобођено је од дужности сведочења и према осталим окривљенима, ако се његов исказ према природи ствари не може ограничити само на остале окривљене.

Одредбом члана 337. став 3. ЗКП прописано је да се записници о ранијем испитивању лица која су ослобођена од дужности сведочења – члан 98. став 1. ЗКП, не смеју прочитати, ако та лица нису позвана на главни претрес или су на главном претресу пре првог испитивања изјавила да неће да сведоче.

Тачни су наводи захтева да је сведок Е.Д. имала статус привилегованог сведока (члан 98. став 1. ЗКП), јер је окривљени Н.Д. њен супруг, али је прописно упозорена сведочила како у односу на окривљеног Н.Д. (супруга), тако и у односу на окривљеног М.Г. Њен исказ је уз сагласност странака прочитан на главном претресу одржаном дана 12.01.2009. године, на који главни претрес није била позвана.

У конкретном случају окр. Д. се већ у захтеву за спровођење истраге Општинског јавног тужиоца у Суботици Кт 887/03 од 18.09.2003. године, а затим истоветно и у оптужници од 04.05.2004. године, на терет ставља извршење једног, а окр. Г. потпуно другог кривичног дела. Из списка предмета несумњиво произилази да сведок Е.Д. исказује, у односу на окр. Д. да је понашање њеног супруга према мал. оштећеној било уобичајено у њиховој породици (те да тако није учинио никакво кривично дело), а у односу на окр. Г. везано за његове радње извршења, да је знао да мал.оштећена нема 14 година.

Дакле, Врховни касациони суд налази да у односу на окривљеног М.Г. овај сведок нема привилегије из члана 98. ЗКП, то јест није ослобођена дужности сведочења из разлога што са овим окривљеним није у сродству, ни у каквом другом односу прописаном у ставу 1. члана 98. ЗКП.

Иако је сведок Е.Д. лице које је могло да ускрати сведочење према једном од окривљених, а којим правом се није користила, у овом кривичном поступку није ослобођена дужности сведочења у односу на окривљеног М.Г, на који закључак, поред наведених разлога упућује и напред изнета "природа ствари", то јест да он одговара за посебно кривично дело, па се независно од чињенице што је изнела исказ о коме је сачињен јединствен записник (код истражног судије а затим и на главном претресу), њен исказ несумњиво може ограничити само на окривљеног Г. и кривично дело које му је стављено на терет, те се тако може и прочитати уз сагласност странака, како је у конкретном случају поступио првостепени суд. Врховни касациони суд је такође имао у виду да је у другостепеном поступку суд преиначио првостепену пресуду и одбио оптужбу против окривљеног Д, чиме је учињена битна повреда поступка у односу на тог окривљеног постала без значаја, јер осуђујућа првостепена пресуда више не егзистира, а Е.Д. нема својство сведока у смислу члана 98. став 1. тачка 1. ЗКП у време одлучивања другостепеног суда по изјављеним жалбама, у односу на окривљеног Г.

Стога, по налажењу овог суда у односу на окр. М.Г. првостепени суд на главном претресу одржаном 12.01.2009. године када је уз сагласност странака прочитао исказ сведока Е.Д. (која није позвана на главни претрес) није повредио одредбу члана 337. став 3. ЗКП, нити је пресуду засновао на доказу на коме се пресуда не може заснивати (исказу сведока Е.Д.), односно није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 10. ЗКП, како се то неосновано истиче у поднетом захтеву.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка на коју се указује у захтеву за заштиту законитости, Врховни касациони суд је на основу члана 30. став 1. и члана 32. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 од 22.12.2008. године) и одредбе члана 424. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа

Мила Ристић,с.р.

судија

Бата Цветковић,с.р.